

ZA CHYBNÝM PROVEDENÍM STAVBY MŮŽE STÁT I SNAHA ŠETŘIT NA DOBRÉM PROJEKTU

VINÍKEM může být *i sám stavebník*

REALIZACE NOVÉHO BYDLENÍ BÝVÁ
ÚZCE SPJATA SE SPOLUPRACÍ
S ARCHITEKTONICKOU
NEBO PROJEKTOVOU
KANCELÁŘÍ I STUDIEM.

O PŘÍSTUPU STAVEBNÍKŮ PRÁVĚ K TÉTO SPOLUPRÁCI ZEJMÉNA V POČÁTEČNÍ FÁZI PROJEKTOVÁNÍ DOMU A O JEJÍ SPOJITOSTI S INTERIÉREM A VÝSLEDNÝM OBRAZEM DOMU JSME SI POVÍDALI S ING. JANEM BRINKMANEM V JEHO HRADECKÉM ATELIÉRU.

STAVEBNÍKŮ, KTEŘÍ SE ROZHODLI PRO BYDLENÍ VE VLASTNÍM RODINNÉM DOMĚ, U NÁS PODLE STATISTIK STÁLE PŘIBÝVÁ A S TÍM ROSTOU I JEJICH NÁROKY NA ZAŘÍZENÍ INTERIÉRU. V JAKÉ FÁZI ROZHODOVÁNÍ NAD BUDOUCÍ PODOBOU DOMU BY SE STAVEBNÍK MĚL ZAČÍT PODROBNĚJI ZABÝVAT I VNITŘNÍ DISPOZICÍ?

Záleží v podstatě na tom, jak stavebník k procesu výběru a vytváření svého nového domova přistupuje. Snad nejpočetnější skupinu tvoří ti, kteří vyhledají projektový ateliér s předem vybraným katalogovým projektem, ve kterém by chtěli jen "něco málo" upravit a pozměnit. Většinou se právě jedná o úpravy vnitřních dispozic. Po vzájemné diskuzi o jejich představách, požadavcích na dispoziční řešení domu, umístění domu na pozemku, orientaci ke světovým stranám a stylu života rodiny, přichází většinou na to, že původní projekt se svým dispozičním řešením i venkovním vzhledem už tolik nevyhovuje jejich požadavkům.

Druhou skupinou jsou stavebníci, kteří navštíví ateliér s vystřiženými obrázky domů z časopisů a rádi by si právě takový dům postavili. To už je cesta lepší a záleží na schopnosti stavebníka i projektanta přistoupit na kompromis – to když se ukáže, že obrázek je sice hezký, ale pro konkrétní podmínky není tím nejlepším řešením.

Zcela nové individuální projekty jsou stále výjimkami, ale vzhledem k všeobecné osvětě architektury a postupně se zvyšujícím požadavkům na estetiku, příznivců tohoto způsobu tvorby nového bydlení naštěstí přibývá.

Všechny tři skupiny pak procházejí jednou společnou fází – návrhem studie domu, kde v několika variantách může stavebník při mnoha sezeních porovnávat výhody jednotlivých řešení. Výsledný návrh pak plně odráží jeho požadavky na dispozici i vzhled domu, vazbu na pozemek, ale i představu o budoucí podobě interiéru. Díky počítačové vyspělosti většiny současných architektonických studií pak může vzniknout i vizualizace, která méně představivému stavebníkovi předvede, trojrozměrnou podobu jeho nového domova.

ČASTO ZAČÍNÁ FORMOVÁNÍ PŘEDSTAV O NOVÉM DOMOVĚ PRÁVĚ NAD STRÁNKAMI KATALOGŮ A OBOROVÝCH ČASOPISŮ. NEJSOU ALE SNY NAD KAŠÍROVANÝMI OBRÁZKY ROZLIČNÝCH INTERIÉRŮ V TÉTO CHVÍLI JEŠTĚ PŘEDČASNÉ?

Samozřejmě, že vlastnímu plánování interiérového vybavení předchází nejprve hrubé zanesení dispozic do jednotlivých návrhů, ale už teď je například potřeba řešit, zda bude pro lepší fungování domácnosti spíš přístupná jak z kuchyně tak i garáže, nebo zda se bude zádveří vybavovat vestavěným nábytkem či samostatnou šatnou. Tyto prvky mají na dispozici vznikajícího rodinného domu poměrně výrazný vliv a samozřejmě se odrazí i v budoucím interiéru.

CO TEDY MŮŽE STAVEBNÍK OČEKÁVAT, POKUD PŘIZVE ARCHITEKTA-PROJEKTANTA KE SPOLUPRÁCI HNED OD ZAČÁTKU?

Z úvodní studie, která zohlední možné varianty budoucí podoby domova, lze vyčíst nejenom vnitřní

Ing. Jan Brinkman (1973) – absolvent pražského ČVUT, profesní modul architektura pozemních staveb. Od roku 2001 působí společně se svým bratrem Jiřím ve firmě Interiéry Brinkman, která se zabývá návrhy, realizacemi a vybavením komerčních i bytových interiéru. Společně s touto aktivitou vede vlastní Ateliér Brinkman, kde se věnuje projektům bytových, občanských a komerčních staveb. V současné době ateliér poskytuje komplexní projektový servis od přípravy zakázky, architektonický návrh, projekt a inženýrskou činnost až po autorský dozor při realizaci stavby a spolupráci při návrhu a řešení interiéru.

uspořádání a venkovní vzhled, ale i představu o spojení domu s okolním terénem, umístění na pozemek, odstupy od okolních staveb, vazbu na venkovní úpravy, příjezdovou cestu a podobně. Ze studie jsou patrné i výšky a kontury domu, ale i plánované použité materiály na fasádě, které dávají domu tvář, rozbíjejí větší plochy a zdůrazňují detaily.

Taková podoba studie je použitelná pro účely územního řízení a vyjádření všech dotčených orgánů ke stavbě. Teprve pak vzniká projektování domu pro potřeby stavebního povolení (popřípadě ohlášení stavby) s řešením už konkrétnějších prvků, které studie neřeší – použití konstrukčního systému a skladby materiálů, systém vytápění, klimatizace a podobně, to všechno v měřítku 1:100. V této fázi po obdržení stavebního povolení většina investorů spolupráci s projektantem-architektem končí, protože pro většinu dodavatelů stavby je projekt srozumitelný. V případě architektonicky zajímavého, nebo technologicky

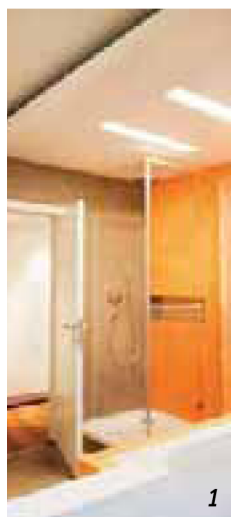
a konstrukčně náročného domu se však takový postup nemusí vyplatit.

JAKÉ NAVRHUJETE PRO TENTO PŘÍPAD ŘEŠENÍ?

Pro účely stavebního povolení a samotné realizace standardní stavby je takový projekt dostatečný, ovšem pro stavbu domu, který si zakládá na architektonických nápadech, určitém stylu a designu, by měl proces účasti projekčního ateliéru na realizaci pokračovat. V takovém případě se navazuje prováděcím projektem stavby, nebo alespoň jeho částí. Vzniká tak podrobnější dokumentace v měřítku 1:50, doplněná o důležité detaily v měřítku 1:10, které dopodrobna řeší vztah jednotlivých prvků a materiálů, zvláště jsou-li takové prvky vyráběny na zakázku a jejich výrobce nemá k dispozici standardní technickou dokumentaci. Takovouto projektovou přípravou lze předejít komplikacím v průběhu realizace stavby,

které by jinak znamenaly časové zdržení, vícepráce spojené s finanční ztrátou a v neposlední řadě i kompromisy nad výsledným dílem. To si ovšem stavebník uvědomí většinou pozdě a přichází s otázkou, proč dům vypadá jinak než tak, jak si představoval. A hledá přirozeně viníka, jímž se nevědomky stává v podstatě on sám.

ASI NENÍ TŘEBA ZASTÍRAT, ŽE PROVÁDĚCÍ PROJEKT ZNAMENÁ DALŠÍ INVESTICE PŘED SAMOTNÝM ZAHÁJENÍM STAVBY ...

1

2

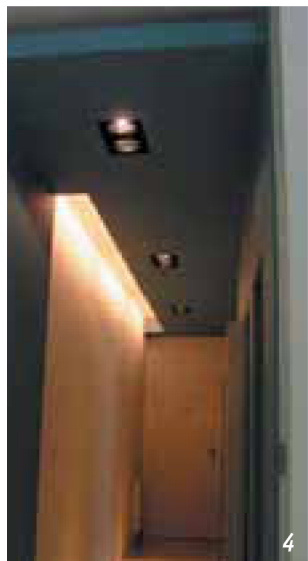

3

1 – 3 Koupelna může být řešena i jiným, než tradičním pojetím materiálů. V tomto případě je použita kombinace voděodolné cementové stěrky a emailový nátěr, které lze tónovat do různých odstínů

4, 5 Použití sádkartonových konstrukcí a nepřímého osvětlení ozvláštňují i jinak běžné prostory interiéru

6 I málo barev v interiéru, spolu s vhodným sladěním materiálů a doplňků může ve výsledku vytvořit bohatý interiér

4

5

6

Mnoho stavebníků, zejména těch, kteří musí zvažovat každé vynaložené finanční prostředky, samozřejmě považuje prováděcí projekt a rozkreslování detailů za zbytečnou investici. Mějme však na paměti, že pokud si chceme nové bydlení skutečně užívat a nenechat se rozladit například nenavazujícím přechodem podlah či nesprávně umístěnou izolací, představuje pro nás výkres detailů určitou pojistku toho, že stavba bude nejen vypadat ale i fungovat podle našich představ. Navíc máme v ruce poměrně jasný a nezpochybnitelný argument v případě, že prováděcí firma skutečně pochybí. Je tedy jasné, že investice do kvalitního projektu, účast architekta-projektanta na autorském dozoru a stavební dozor investora šetří klientovi čas i finance. Na druhou stranu nemůžeme po stavební firmě požadovat, aby práce prováděla jinak než standardní metodou, když jí standardní projekt ke stavebnímu povolení k jinému způsobu práce ani nevede.

TEĎ TEDY NASTÁVÁ TEN SPRÁVNÝ ČAS NA VYSTŘIHOVÁNÍ OBRÁZKŮ Z ČASOPISŮ?

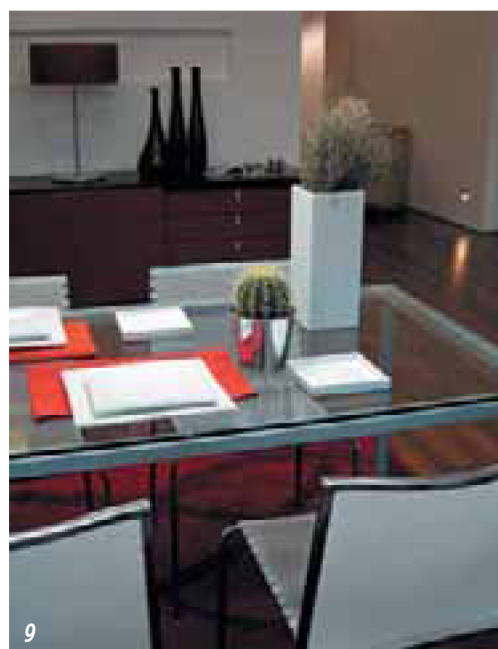
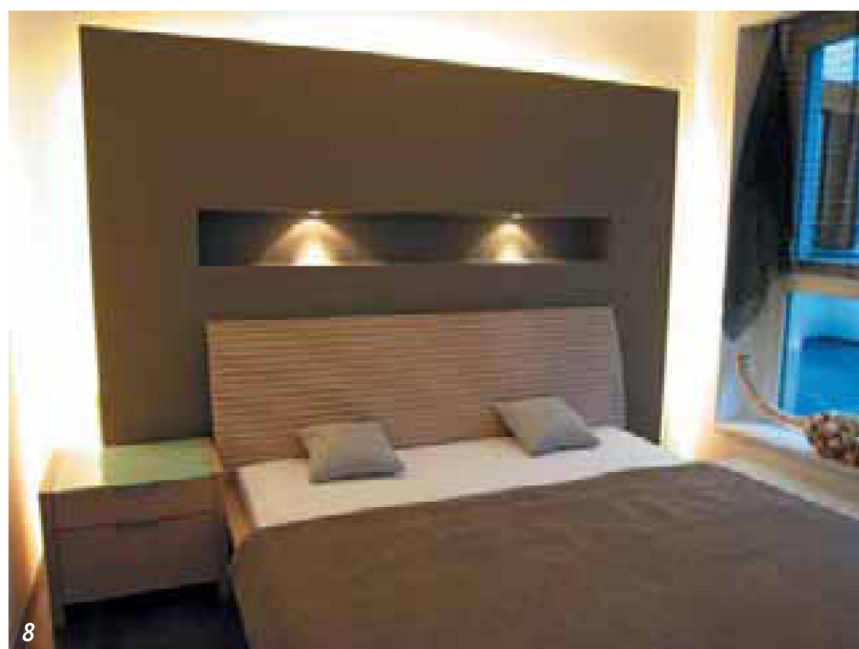
Tato činnost bývá většinou doménou ženské části domácnosti – vybírá se osvětlení, nábytek, podlahové krytiny, ladí se barvy a doplňky. Potom, nebo možná ještě před tím, se navštíví některý z velkých nábytkových domů a koupelnových či kuchyňských studií, kde se jednotlivě nakoupí v podstatě vybavení celého domu. Za předpokladu, že chápeme bydlení jako užitkovou záležitost a tento standardní postup nám vyhovuje, není třeba ho odmítat či kritizovat. Pokud je ovšem klient náročný ve svých požadavcích stejně jako byl při tvorbě projektu domu, měl by mít tyto nároky i na interiér, neboť řešení detailů se na výsledné podobě domu projevuje nejen zvenku, ale mnohem častěji právě v interiéru. Bez pomoci architekta se pravděpodobně ani v této fázi neobejde. Právě zde je nutné zmínit,

že výkresové práce na budoucí podobě interiéru je potřeba řešit již před samotnou realizací domu nebo alespoň během ní. Jen tak lze předejít úpravám hotové stavby v závislosti na požadavcích vznikajícího interiéru. Mám tím na mysli změnu pozic světel, dispozic koupelen a kuchyní, změny použitých materiálů a jiné. Pokud projektový ateliér může klientovi nabídnout i spolupráci na návrhu interiéru, vřele tento postup doporučuji. Exteriér i interiér domu pak má od začátku do konce jasný směr, koncepci a časovou návaznost při realizaci. Byť se investice do návrhu interiéru může řadě stavebníků zdát zbytečnou záležitostí, je nutné si uvědomit, že tak vzniká trvalá hodnota, s níž se budeme denně setkávat na každém kroku.

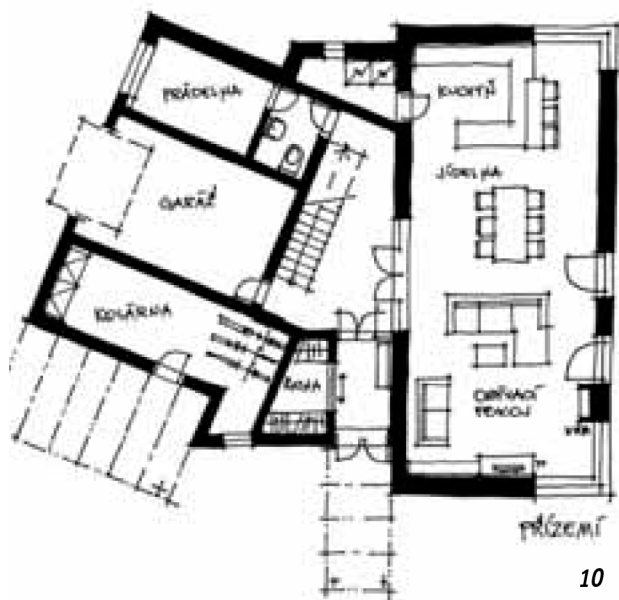
7 Interiér každého bydlení by měl být beze sporu nápaditý a přitom praktický, řešený pro konkrétního klienta, jen tak se v něm bude cítit jako doma

8, 9 Přestože se design a trendy v interiéru obměňují každým rokem, nelze se domnívat, že kvalitní interiér musí být odrazem právě daného období

MOHL BYSTE PRO PŘEDSTAVU UVÉST KONKRÉTNÍ PŘÍKLAD, NA KTERÉM MŮŽEME DEMONSTROVAT CELÝ POSTUP, O KTERÉM JSTE HOVOŘIL?

Podobně se vyvíjel projekt například v případě mladých manželů, kteří oslovili náš ateliér s vytipovaným katalogovým projektem. Jeho průběh je vidět na obrázcích jednotlivých etap studie (viz tato dvoustrana – pozn. red.). Po úvodním jednání jsme dospěli k názoru, že původně vybraný dům byl spíše kompromisem a tím “nejlepším”, co měli možnost v danou chvíli vybrat. Nabídli jsme jim proto vypracování úvodní studie, která by řešila všechny jejich požadavky (obr. 10). Mnoho klientů zaskočí prvotní informace, že práce na studii mohou trvat jeden až dva měsíce. V tomto období se jednotlivé varianty od sebe

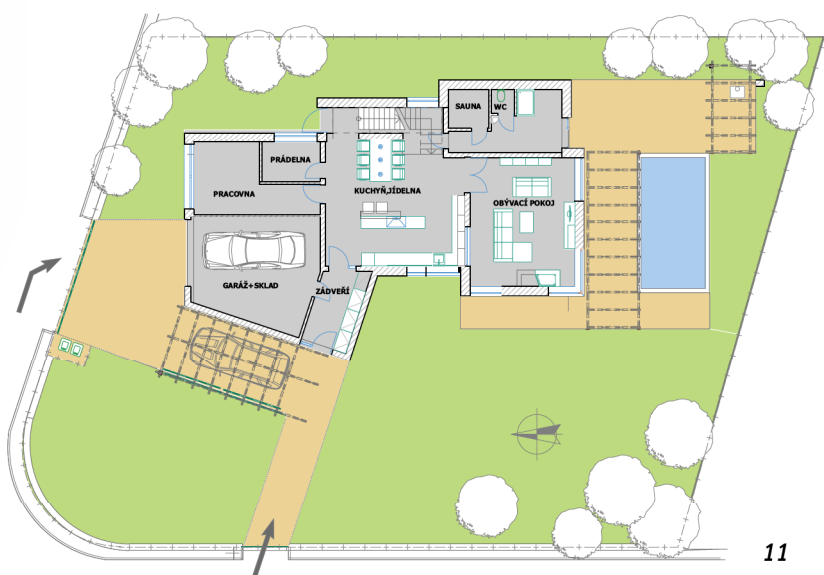
10

dost podstatně liší nejen dispozičním uspořádáním, umístěním na pozemek, tvarem střech a budovy, ale i použitými materiály na fasádě. Je proto vhodné postupně vstřebávat jednotlivá řešení a porovnávat je s budoucím fungováním domu.

Výsledný návrh (obr. 11) je potom průmětem těch předchozích: budova koresponduje s tvarem pozemku, příjezd do garáže je tak oddělen od přístupu pro návštěvy, jižní odpočinková část pozemku s bazénem a venkovním krbem je přístupná jak z obývacího pokoje, tak i relaxační místnosti se saunou, kuchyně spojená s jídelnou navazuje na pracovnu i prádelnu, podkroví je řešeno jako klidová zóna pro ložnice a pokoje se samostatnými koupelnami.

Nad vizualizací návrhu (obr. 12 – 14) bylo možné ověřit použití různých obkladových materiálů na budově, které nechají vyniknout jednotlivým hmotám objektu. Vizualizace interiéru (obr. 15, 16) v této fázi projektu je spíše ilustrační, vypovídající o vnitřním dělení prostoru, nicméně při zařizování interiéru může být určitým vodítkem. Při práci na této zakázce vznikl zbrusu nový náhled na budoucí podobou bydlení, zcela podle vlastních potřeb a požadavků manželů.

VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMŮ, JAK SE ALESPŮŇ Z POHLEDU NAŠÍ REDAKCE ZDÁ, ZAZNAMENÁVÁ URČITÝ POSUN SMĚREM K ARCHITEKTONICKY HODNOTNĚJŠÍM OBJEKTŮM. V OBLASTI ARCHITEKTURY, INTERIÉROVÉ TVORBY A DESIGNU SE

11

12

POHYBUJETE UŽ ŘADU LET. ZAZNAMENAL JSTE URČITÝ POSUN V PŘÍSTUPU INVESTORŮ TAKÉ KE ZTVÁRNĚNÍ INTERIÉRU?

Podle mých zkušeností zažila interiérová tvorba za poslední pár let poměrně pozitivní posun směrem ke konkrétnějším požadavkům a představám klientů na výslednou kvalitu a detail v interiéru. Na začátcích našeho působení většinou spolupráce končila odevzdáním projektové dokumentace se získaným stavebním povolením. Dnes stále více projektů navazuje na návrh a spolupráci při realizaci interiéru. Architekt-projektant má tak možnost zajistit zdárný průběh stavby v celém jejím rozsahu a podílet se na výsledném efektu. Jen tak lze dodržet původní koncept, zpracování a volbu materiálů nebo barev, jehož nedodržení může vést k degradaci výsledného efektu.

JESTLIŽE JE TEDY KAŽDÝ INTERIÉR ODRAZEM INDIVIDUÁLNÍCH PŘEDSTAV KLIENTA, KTERÉ SE SNAD JEN USMĚŘŮJÍ POD VLIVEM ARCHITEKTOVÝCH RAD, LZE VŮBEC DEFINOVAT PODOBU IDEÁLNÍHO DOMOVA?

Interiér každého bydlení by měl být beze sporu nápaditý a přitom praktický, řešený pro konkrétního klienta, jen tak se v něm bude cítit jako doma. Přestože se design a trendy v interiéru obměňují každým rokem, nelze se domnívat, že kvalitní interiér musí být odrazem právě daného období. Tvorba interiéru by měla čerpat z nových přístupů (nové technologie zpracování, materiály, a podobně) a zároveň obsahovat určitou nadčasovost, která zaručí, že se i po letech budeme v takto vzniklém prostoru cítit dobře.

DĚKUJI ZA ROZHOVOR.

Radek Beneš

